

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Epistolarvm Innocentii III. Romani Pontificis Libri Vndecim

Innozenz <III., Papst>

Parisiis, 1682

Calaritan. Archiepisc. Episcopo Soran. & Electo Turritan.

urn:nbn:de:hbz:466:1-20006

tius ipsius mores ostendit. Quantum vero & in quibus peritus existat, eloquentia sapientiae ac verbum ejus testimonium perhibet veritati. Quod tanto melius ex ipsius familiaritate quam nostra significatione plenius cognoscetis, quanto fidelior testis est oculus quam auditus. Gerens autem causam non propriam, sed communem, non privatae personae, sed Ecclesiae, immo Christi functus legationis orientalium Principum ad Principes occidentis, stetit fideliter, & constanter coram cariss. in Christo filiis nostris Philippo Francorum & R. Anglorum Regibus illustribus verbum legationis & causam exposuit Crucifixi. Et licet in ore ejus verbum Domini non fuerit alligatum, nec aliquid ex contingentibus omiserit; quia tamen uterque Regum in alterum proprias intendebat injurias vindicare, neutrum ad plenum tetigit injuria Iesu Christi. Quamvis autem voluissent eidem Episcopo honores in regnis suis & amplos redditus assignare, maluit tamen excutere pulverem de pedibus suis, terram eorum egressus in testimonium illis, quam, suae legationis causa neglecta, exule ac paupere Christo ditari: aestimans quia vocati non fuerunt digni paratis nuptiis & triumpho in quorum manibus tauros pingues, qui eum obsederant, & altilia, quae in hereditatem Domini status tulerat aquilonis, Christus forsitan occidisset: malens per nos in subsidium pauperum terrae orientalis, saltem pauperum & debiliu multitudinem congregare, ne forte consentirent majores, & dicerent: *Manus nostra excelsa, & non Deus, fecit haec omnia.* Cum igitur ad verbum ipsius, immo potius ad vocem Domini per universam Italiam inter nostrae promotionis initia literas curaverimus destinare, nec ei expediat ut appareat in conspectu Domini vacuus sine fructu recedens, ipsum de voluntate fratrum nostrorum non ad petitionem suam, sed motum nostrum, ad monasterium vestrum duximus destinandum, ut ibi aëris inclementiam temperie fugiat autumnali. Rogamus igitur universitatem vestram, monemus, & exhortamur in Domino, per apost. vobis scripta mandantes, quatenus eum benigne recipientes pariter & devotè, sicut tantum Episcopum decet & populi Christiani Legatum, honorare curetis, & in necessariis omnibus ita liberaliter ei pro-

videre, quod nos id gratum habere possumus, & ipse vobis & Ecclesiae Cassinen. in posterum obligetur, ac vos religiosos literatos pariter & honestos videamini affectuosius in Domino amplexari: scituri quod sicut gratum nobis erit plurimum & acceptum si eum officiosè curaveritis honorare, ita pro certo grave nobis & molestum exister, si (quod non credimus) mandatum nostrum neglexeritis exaudire, cum ejus provisio magis vobis ad praemium aeternum proficiat, quam ei accedat ad commodum temporale. Datum Romae &c.

CALARITAN. ARCHIEPISC.
Episcopo Soran. & Electo Turritan.

CVM pro controversiis quae inter venerabilem fratrem nostrum Archiepiscopum ex una parte & dilectos filios Canonicos Arboren. verterentur ex altera, ipse Archiepiscopus & Petrus de Staura Presbyter ex parte Capituli ad nostram praesentiam accessissent, dictus P. Presbyter Archiepiscopum paratum esse se dixit in multis & gravibus accusare: quem super homicidio, perjurio, excommunicatione, incendiis, incantationibus, lardatione hominis cum lardo & cera, & quod à nepote suo Sarracenis de Sicilia vendi concessit Ecclesiae suae mancipium Christianum, & aliis enormitatibus & capitulis volebat impetere adversus eum tempore congruo proponendis. Verum ipse Archiepiscopus proposuit ex adverso, quod cum bonis Ecclesiae suae per nobilem virum Vulliel. Marchionem judicem Calaritan. & complices ejus esset minus rationabiliter destitutus, non tenebatur aemulis respondere, qui cum praedicto Marchione spoliationem suam fuerant machinati, nisi esset antea restitutus: quos etiam ab accusatione sua dicebat aliis rationibus repellendos. Vnde autem praedictos Marchionem & Canonicos adversus se commotos diceret extitisse, sequentia vos verba poterunt edocere. Cum enim idem Marchio auctoritate quondam apo. sedis excommunicationis vinculo innodatus, nobilem virum A. Arboren. judicem & filium ejus parvulum cepisset, & nequiter carcerali fecisset custodiae mancipari, eorum terra, quam ab Ecclesia Rom. tenebant, per violentiam occupata, ipse Archiepiscopus, qui natione Iannuen. erat, iram ipsius Marchionis & qui

Epist. 329.

Eis committitur causa Archiepiscopi Arborensis contra Capitulum suum.

secum erant, metuens Pisanorum, ad partes alias declinavit: in cuius absentia Marchio & fautores ejus Arboren. Ecclesiam spoliarunt in parte, & suffraganei sui & Clerici dicto Marchioni, tunc excommunicatione notato, Arboren. terræ sceptrum solenniter concesserunt. Verum cum tempore procedente idem Archiepiscopus ad Ecclesiam suam reversus, præfatos Clericos de eo quod (ut sibi videbatur) in contemptum apost. sedis fecerant, redargueret, nec vellet sine mandato apo. sedis præfatum Marchionem habere patronum, timentes (ut credebatur) Clerici ne coram ipso Archiepiscopo de sua possent incontinentia conveniri, contra eum cum dicto Marchione seditionem fecerunt: quem nihilominus in populo diffamantes, per duos de sociis suis ad sedem apost. appellarunt: sed duobus mensibus post elapsis, pœnitentia ducti, ab eo veniam postulantes, remissis utrinque injuriis, in ipsius gratiam redierunt. Cum autem postmodum venerabilis frater noster Pisan. Archiepiscopus, Legatus Sardinia, illuc venisset, præfatus P. de Staura Clericus Arboren. procurator à Capitulo constitutus, super * remissis convitiis dictum Archiepiscopum ad sedem ap. appellavit. Sed in præsentia dicti Archiepiscopi Pisani partibus constitutis, cum Canonici Arboren. ibidem vellent suum Archiepiscopum convenire, ne provocationis beneficio responderet eis se tuentem, renũtiantes appellationi quam fecerant, quod nollent habere * Papam nisi Pisanum Archiepiscopum responderent. Cum autem coactus ab eodem Archiepiscopo ut adversariis responderet, & securitatem sibi à Marchione dari ac suis peteret, & etiam advocatum, & id obtinere non posset, ad commune appellationis remedium convolvit. Postea verò Pisani facientes in eum impetum quem petierat advocatum, ipsum occidere voluerunt. Compulsus tandem à sæpedito Pisano Archiepiscopo, appellatione salva quam fecerant, excludendo P. memoratum, tanquam minùs idoneum, respondit quòd eum non posset ullatenus accusare. & hoc incontinenti constare poterat, ut dicebat. Et quoniam jamdicti Marchionis & suorum instinctu falsos contra se testes timuit introduci, & memoratus Pisanus Archiepiscopus laicos testes bonæ opinionis

& famæ contra P. adversarium suum admittere recusabat, denuo propter præmissa gravamina coram majori parte Prælatorum Sardinia sedem apost. appellavit; & cum apostolos ab antefato Archiepiscopo postulasset, & ut compelleret Marchionem ne impediret eum quo minùs posset de rebus archiepiscopatus sibi sumere necessaria, nihil horum potuit obtinere, quin immo postea fuit per Marchionem ipsum equis propriis spoliatus, qui etiam inhibuisse dicitur ut nullus eum in navi sua reciperet, ad Rom. Ecclesiam accedentem; & hospitalarium quendam, qui habebat vestes ipsius Archiepiscopi commendatas ad tempus, fecit in custodia detineri; apponens etiam iniquitatem iniquitati, per judicem Turritan. eum capi fecit, & arcto carceri mancipari, longo tempore compedibus ferreis religatum. Testes etiam partis adversæ post recessum suum dictus Pisan. Archiepiscopus adversus eum proponitur recepisse. Postea verò (sicut Domino placuit) liberatus, de rebus archiepiscopatus, quas occupaverat Marchio sæpeditus, nihil potuit per Arboren. Archipresbyterum & per suum Canonicum obtinere: quin potiùs duo de Clericis suis, post appell. ad nos interpositam, septem panes cereos, quos ad domum Templi mittebat, sibi per violentiam abstulerunt. Quia verò neutra partium fidem nobis facere poterat de præmissis, causam ipsam de voluntate ipsorum vobis duximus committendam: per apostolica scripta districtè præcipiendo mandantes quatenus si rem ita noveritis se habere, cum laicis super Ecclesiis & personis ecclesiasticis non sit attributa potestas, quicquid à sæpedito Marchione & fautoribus ejus in præjudicium prænominati Arboren. Archiepiscopi vel Ecclesiæ noveritis attentatum denuntiantes penitus non tenere, ad faciendam sibi restitutionem plenariam præfatum Marchionem & complices suos, omni contradictione & appellatione cessantibus, per censuram ecclesiasticam compellatis; & non obstante quòd sæpeditus Pisan. Archiepiscopus, post appellationem ad nos interpositam & iter arreptum ad sedem apostolicam veniendi, lite non contestata, præsertim in criminali, contra eum testes recepit, sicut ex insinuatione literarum ejus liquidò intelleximus, super omnibus quæ adversum

* f. præmissis.

* f. Pastorem

adversum se partes duxerint proponenda; & si bona Ecclesie ipsius Archiepiscopi tempore diminuta sunt, vel etiam augmentata, vocatis ad vos qui fuerint evocandi, sine personarum acceptione, solum Deum habentes pre oculis, servato juris ordine, inquiratis plenissime veritatem, & usque ad diffinitivam sententiam remoto appellationis obstaculo procedentes, gesta omnia sub sigillorum vestrorum testimonio nobis transmittatis; certum terminum partibus assignantes, ad quem receptura sententiam nostro se conspectui representent. Testes appellatione rem. cogantur. Provisuri ne hujus occasione discordie, bona Arbo- ren. Ecclesie ab alterutra parte per dilapidationis vitium distrahantur. Nullis literis obstantibus preter assensum partium &c. Datum Reat. III. Idus Augusti.

LEMOVICEN. EPISCOPO.

Epif. 310.
Quod Clerico-
rum vitia libe-
re & audacter
corrigere possit.

Ad audientiam nostram resignificante pervenit quod cum corrigere vis Clericorum excessus excercitium negociationem illicitam & usuras, vacantium ludis illicitis, & habentium concubinas, ipsi, ut tuam correctionem eludant, ad sedem apostolicam vocem appellationis emittunt. Ne igitur excessus delinquentium hac occasione remaneant impuniti, fraternitati tue auctoritate presentium duximus indulgendum, ut predictos excessus corrigas & emendes; & si qui super hoc duxerint ad sedem apostolicam appellandum, statuis eis terminum competentem: infra quem si appellationem prosequi forte noluerint, ex tunc in eos correctionem non differas sublato appell. obstaculo canonicam exercere. Datum Reat. III. Idus Augusti.

PETRO ABBATI
Præmonstraten. & ceteris Abbatibus &
Canonicis Præmonstraten. ordinis, tam
presentibus, quam futuris, regularem
vitam professis in perpetuum.

Epif. 311.
De illorum ap-
probatione, de-
que privilegiis
& vivendi ra-
tione.

In eminenti apostolice sedis specula, licet immeriti, disponente Domino constituti, pro singulorum statu solliciti esse compellimur, & ea sincere tenemur amplecti quae ad incrementum religionis pertinent, & ad virtutum spectant ornatum: quatenus religiosorum quies ab omni sit perturbatione secuta, & a jugo

mundanae oppressionis servetur illaesa, cum apostolica fuerit tuitione munita. Attendentes itaque quomodo religio & ordo vester multa refulgens gloria meritum, & gratia redolens sanctitatis, palmites suos a mari usque ad mare extenderit, ipsum ordinem & universas domos ejusdem ordinis apostolice protectionis presidio duximus conservandas, & presenti privilegio muniendas. Eapropter, dilecti in Domino filij, vestris justis postulationibus benignius annuentes, ad exemplar felicitatis recordationis Alexandri, Lucij, Urbani, & Clementis predecessorum nostrorum Romanorum Pontificum, universas regulares institutiones & dispositiones, quas de communi consensu vel majoris & sanioris partis fecistis, sicut inferius denotantur, auctoritate apostolica roboramus, & presentis scripti privilegio communimus. Videlicet ut ordo canonicus, quemadmodum in Præmonstraten. Ecclesia secundum beati Augustini regulam & dispositionem recolendae memorie Norberti quondam Præmonstraten. ordinis institutoris & successorum suorum in candido habitu institutus esse dignoscitur, per omnes ejusdem ordinis Ecclesias perpetuis temporibus inviolabiliter observetur, & ejusdem penitus observantia. Idem quoque libri, qui ad divinum officium pertinent, ab omnibus ejusdem ordinis uniformiter teneantur: nec aliqua Ecclesia vel persona ordinis vestri adversus communia ipsius ordinis instituta privilegium aliquod postulare, vel obtentum audeat quomodolibet retinere. Nulla etiam Ecclesiarum ei, quam genuit, quamlibet terreni commodi exactionem imponat; sed tantum pater Abbas curam de profectu tam filij Abbatis quam fratrum domus illius habeat, & potestatem habeat secundum ordinem corrigendi quae in ea noverit corrigenda; & illi ei tanquam patri reverentiam filialem humiliter exhibeant. Abbas autem Præmonstraten. Ecclesie, quae mater esse dignoscitur aliarum, non solum in his Ecclesiis quas instituit, sed etiam in omnibus aliis ejusdem ordinis, & dignitatem & officium patris obtineat, & ei ab omnibus tam Abbatibus quam fratribus debita patri obedientia impendatur. Praeterea omnes Abbates ordinis vestri singulis annis ad generale Capitulum Præmonstraten. postposita omni oc-